

Itt születtem

A város a Bányahegyről

A református templom

A katolikus templom belseje

Felsőbánya Románia északi részén, az ukrán határral szomszédos Máramaros megyében van. Nagybányától 10 km-re, keletre fekszik. Északról és keletről magas hegyek veszik körül, Somoshegy 600 m, Rozsály 1300 m, Bányahegy 729 m, Gutin 1447 m, Feketehegy 1200 m és a Hegyeshegy 625 m. A déli oldalon dombok határolják, nyugaton Giródtótfalu. A város főutcája a Zazar patakkal párhuzamosan halad.

Városunkat az évszázadok során többféleképpen nevezték: Mons Medius – latinul, Mittelstadt – németül, Felsőbánya – magyarul.

Ősi bányaváros, IV. Béla szász bányászokat telepített ide. Városi jogait 1327-ben Károly Róberttől nyerte. Az 1400-as évek közepéig a német telepesek elmagyarosodnak. Az évszázadok során tatárok, lengyelek, törökök pusztítanak a vidéken.

Kéttornyú római katolikus temploma 1847 és 1858 épült, neoromán-neogótikus stílusban. Főoltárképét Lotz Károly festette. A plébánia épülete 1773-ból való. A búcsút minden évben augusztus 15-én Nagyboldogasszony napján tartják, ugyanekkor van a város napja is.

A református templom 1888 és 1890 között épült. A parókiaépület 1836-ból való.

A barokk városháza 1733-ban épült, eredetileg a bányahivatal működött benne. A bányahivatal mai épülete szintén a XVIII. századból való.

1800-ban felépítik a református felekezeti iskolát két tanteremmel, fiúk és lányok számára, melyet 1949-ig használ az egyház.

1887-ben megkezdik a Páli Szent Vincéről elnevezett katolikus iskola – úgynevezett Zárda épületének építését, melyet 1890-ben fejeznek be, majd 1949-ben államosítanak. 2009-ig működött mint általános iskola.

Bányász-szobor

Városunk legrégebbi épületei a régi negyedben, a római katolikus templom körül találhatóak. Érdekesnek számít, hogy a főutcára néző régi házak szinte mindegyike alatt pince van. Ez annak a jele, hogy a régi felsőbányai polgárok a közeli szőlős vidékekről hozták a bort itteni kimérésre, mivel a városban nincs szőlőtermelésre alkalmas terület.

A város jellegzetessége a városi kórház előtt álló Ady József által faragott Bányász-szobor, mely a város évszázados hagyományára emlékeztet.

A felsőbányai művésztelepet 1920 körül hozta létre Litteczky Endre, Nagybánya ellentelepeként. Legnevezetesebb alkotói Nagy Oszkár, Patkó Károly, Aurel Popp és Pirk János voltak. Az alkotócsoport 1924 után feloszlott.

Az 1900-as években Felsőbánya 4584 lakosából 4412 volt magyar és 379 román. A 2002-es adatok szerint 11200 lakosból 7914 román és 3073 magyar. Az egyre apadó gyermeklétszám miatt napjainkban az anyanyelvi oktatás csökkent létszámmal működik: az óvodában kb. 30, az I–IV. osztályban 30, az V–VIII. osztályban 39 gyerekünk van.

Számos tevékenységen, ünnepélyen veszünk részt. A szüreti felvonulás vidám, jókedélyű ünnepség. Karácsonykor kicsik nagyok összegyűlnek, s bemutatják betlehemes játékaikat iskolában és templomban egyaránt. A farsang ismét jó alkalom a szórakozásra. Jelmezbe bújva ki-ki a maga módján tetszést a telet, finom farsangi fánkot falatozva.

Minden évben megünnepeljük Március 15-ét, szívvel- lélekkel készülünk Anyák napjára. A Gyermeknapról sem feledkezünk meg, ilyenkor játékkal, közös tevékenységekkel szórakoztatjuk a gyermekeket. A tanévet közös műsorral és templomi áldással zárjuk.

Kedvenc kirándulóhelyünk a Kakastaréj, a Kék-tó, Bódi-tó, Kőkarám, Rozsaly, Borkút és még sorolhatnánk.

Ha erre jártok, nézzetek be hozzánk, gyönyörű vidék ez, sok a látnivaló minden évszakban!

A bezárt bánya bejárata

Kakastaréj

Kék-tó

Összeállította LAURÁN ANGÉLA
tanítónő és tanítványai